

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 ■ โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 ■ โทรสาร 0-259-6172

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรศัพท์/โทรสาร 02-259-6172

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์แนวหน้า ฉบับวันที่ 10 เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2562 หน้า 12 มูลค่าข่าว 103,536.-

วงวิชาการเน-รัฐปฏิรูปกฎหมายรับมือ‘สังคมสูงวัย’ให้ครบทุกด้าน

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สรุปบทเรียนจากการประชุมวิชาการข้อเสนอเชิงนโยบาย ประเด็นมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และนโยบายส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อประกอบการจัดทำ “แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 3” เมื่อกลางเดือนมิ.ย. 2562 ที่ผ่านมา ดังนี้

นพ.วิรัช เกษมทรัพย์ ผู้จัดการโครงการ การทบทวนสถานการณ์ความต้องการระบบและเครื่องมือ ที่จะตอบสนองต่อปัญหาของผู้สูงอายุ ในประเทศไทยและการพัฒนาระบบการดูแลผู้ปวยระยะกลาง กล่าวว่ ปัญหาของผู้สูงอายุไม่ใช่สุขภาพอย่างเดียว ยังมีเรื่องการจ้างงาน ทักษะใหม่ ๆ ทำอย่างไรให้ผู้สูงอายุมีรายได้เลี้ยงตัวได้ การมีกลุ่มที่มีปฏิสัมพันธ์กับสังคม รวมถึงระบบสวัสดิการของรัฐ

ขณะที่ข้อเสนอเชิงนโยบายทางกฎหมาย นำเสนอ โดย ศ.แสวง บุญเฉลิมวิภาส และ ไพศาล ลิ้มสถิตย์ คณะนิติศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์ และ พิสิษฐ์ ศรีอัครโกติน สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ได้ข้อสรุปว่าปัจจุบันมีกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิด้านสุขภาพของผู้สูงอายุหลายฉบับ ที่เป็นหลักคือ พ.ร.บ.ผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ซึ่งมีเจตนารมณ์ให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ แต่ยังไม่ครอบคลุมสิทธิตามแนวปฏิบัติ

ของสหประชาชาติ

โดยขาดมาตรการคุ้มครองสิทธิในทางปฏิบัติ เน้นการสงเคราะห์ ให้กู้ยืมเงิน การช่วยเหลือเบื้องต้น มาตรการส่งเสริมให้กลุ่มองค์กรผู้สูงอายุให้รวมตัวกันอย่างเข้มแข็ง และยังไม่ค่อยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากรัฐ หากเทียบกับเครือข่ายผู้พิการ ซึ่งมีความเข้มแข็งมาก ทั้งที่ พ.ร.บ.ผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 มาตรา 11 บัญญัติเรื่องสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองส่งเสริม และสนับสนุนด้านต่างๆ

อาทิ บริการทางการแพทย์ที่ให้ความสะดวก รวดเร็ว บริการนี้เคยทำในบางรัฐบาลบางชุดเป็นบางช่วง แต่ปัจจุบันไม่มี ทั้งนี้ กฎหมายมอบอำนาจให้หน่วยงานราชการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุเกือบทุกกระทรวง ทั้งการประกอบอาชีพ ฝึกอบรมที่เหมาะสม การพัฒนาตนเอง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและการรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่าย ซึ่งกรณีหลังยังไม่เข้มแข็งนัก

อย่างไรก็ตาม ยังมีในส่วนที่ดำเนินการเป็นรูปธรรมคือ การช่วยเหลือด้านค่าโดยสาร ยานพาหนะ ค่าเช่าสถาน ที่ รวมทั้งการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือน แต่หากกล่าวโดยสรุป กฎหมายฉบับนี้มีแนวคิดหลักคือ “รัฐมองว่าผู้สูงอายุไม่มีศักยภาพอ่อนแอ ต้องให้การสงเคราะห์” กฎหมายขาดกลไกการคุ้มครอง หรือรับรองสิทธิที่ทำให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริง

ศ.แสวง บุญเฉลิมวิภาส กล่าวเสริมว่า เนื่องจากกฎหมายผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นงานของกระทรวงสาธารณสุข เขียนไว้อย่างกว้างๆ ไม่มีอำนาจให้กระทรวงอื่นๆ ดำเนินการ เป็นเพียงการขอความร่วมมือ แนวทางแก้คือต้องทำ พ.ร.บ.แม่บทขึ้นมาใหม่ให้ครอบคลุมงานที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุทั้งหมด และให้กระทรวงอื่นๆ รับนโยบายไปดำเนินการ โดยออกกฎกระทรวงขึ้นมารองรับภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในส่วนงานขององค์กร

อีกด้านหนึ่ง มีการนำเสนอโครงการวิจัยทบทวนนโยบายกิจกรรมทางกายผู้สูงอายุ โดย รศ.ดร.อัจฉรา ปุราคม และคณะ จากศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมทางกายผู้สูงอายุแบบองค์รวม มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ซึ่งระบุว่า กิจกรรมทางกาย หรือ “การเคลื่อนไหวร่างกาย” มีความสำคัญต่อผู้สูงอายุ เพราะทำให้เกิดการเผาผลาญพลังงาน เนื่องจากพอคนเราอายุมากขึ้น

ร่างกายเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้การเคลื่อนไหว น้อยลง การที่ผู้สูงอายุมีกิจกรรมทางกาย จะช่วยพัฒนา และปรับปรุงสุขภาพ ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และ สังคมไปพร้อมๆ ส่งผลให้สุขภาพโดยรวมดีขึ้น ควรเคลื่อนไหวแบบที่ออกแรงระดับกลาง อย่างน้อย 150 นาทีต่อสัปดาห์ และเสริมความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ และกระดูก อย่างน้อย 2 วันต่อสัปดาห์” รศ.ดร.อัจฉรา กล่าว

รศ.ดร.อัจฉรา กล่าวต่อไปว่า กิจกรรมทางกาย สำหรับผู้สูงอายุสามารถแบ่งได้ 6 รูปแบบคือ การทำ กิจกรรมทางกายที่บ้าน ในชุมชน ร่วมกับกลุ่ม กิจกรรม เพื่อลดภาวะเนือยนิ่ง กิจกรรมเพื่อป้องกันโรคเรื้อรัง กิจกรรมประกอบการใช้สมาร์ตโฟน เช่น แอปพลิเคชั่น ที่มีการเตือนให้เคลื่อนไหวร่างกายทุกครั้งชั่วโมง ออกกำลังกายโดยดูตัวอย่างจากคลิปที่ได้รับจาก แอปพลิเคชั่นไลน์ เป็นต้น ซึ่งควรทำแบบผสมผสาน ร่วมกับกิจกรรมนันทนาการ ช่องทางการเข้าถึงของ ผู้สูงอายุ และให้สอดคล้องกับบริบท และความต้องการ ของผู้สูงอายุด้วย

ทั้งนี้ ในการวิจัยมุ่งเน้นในมิติสิ่งแวดล้อมที่ เกื้อหนุนกิจกรรมทางกาย การเดินทางอย่างอิสระ โปรแกรมและการเข้าถึงแหล่งข้อมูลกิจกรรมทางกาย 6 ด้าน โดยคำนึงถึงความปลอดภัย การเข้าถึง ความ ใกล้บ้าน ความสวยงาม ความน่ารื่นรมย์ และพื้นที่ สีเขียว ตัวอย่างเช่น พัฒนานโยบายสิ่งแวดล้อม โดย

เน้นความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ เดิน จักรยาน การพัฒนาพื้นที่อาคารสิ่งก่อสร้างที่ ผสมผสานประโยชน์ใช้สอยร่วมกับการวางแผนการเดินทาง และการจัดโปรแกรมกิจกรรมทางกายให้กับ ผู้สูงอายุ

โดยเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่การเดินทางจากที่อยู่ อาศัยกับสถานที่ปลายทาง ส่วนในเรื่องการเดินทาง ควร พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ เดินทางด้วยความปลอดภัย สร้างระบบผู้ดูแลผู้สูงอายุ เดินทางไปยังที่ต่างๆ โดยใช้จิตอาสาในชุมชนปรับปรุง เส้นทางเดินโดยแยกส่วนจากผิวจราจรทางรถยนต์ และรถมอเตอร์ไซด์ เข้มงวดกับผู้สูงอายุที่ขับขี่รถยนต์ มากขึ้น เช่น ตรวจสอบศักยภาพการขับขี่ทุกปี เพื่อความ ปลอดภัยของทุกในพื้นที่สาธารณะ ปรับปรุงสัญญาณจราจรให้ผู้สูงอายุมองเห็นชัดเจน เป็นต้น

นอกจากนี้ รัฐสภา จุริมาศ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ แลกเปลี่ยน ประสพการณ์ว่า จากการที่ได้ไปสอนโรงเรียนผู้สูงอายุ ที่จังหวัดนครนายก สระแก้ว มีข้อสังเกตคือ ผู้สูงอายุ ในต่างจังหวัดต้องการการมีตัวตนในชุมชน กรณีที่พบคือ ผู้สูงอายุไม่ออกจากบ้านเลย แต่พอเพื่อนออกมาเดิน แอโรบิก เขาก็ออกจากบ้านมาออกกำลังกายด้วย ภูมิใจ ที่ใส่ชุดนักเรียน และชอบให้เรียกว่านักเรียน สรุปได้ว่า ในการทำกิจกรรมต่างๆ ต้องเริ่มต้นจากความสุข ซึ่งจะ ทำให้ผู้สูงอายุอยากเข้าร่วม

อีกประเด็นที่น่าสนใจคือ ผู้สูงอายุต่างจังหวัด ไม่มีความสุขกับการจัดการทรัพย์สินของตนเอง คิดว่า ตนเองมีความรู้ไม่เพียงพอ ไม่แน่ใจว่าการทำเช่นนั้นจะ ทำให้หมดปัญหาได้จริงหรือไม่ และเห็นด้วยกับข้อเสนอ ของ ศ.แสวง ที่ว่าต้องดูแลคุณภาพชีวิตและการจัดการ ทรัพย์สินของผู้สูงอายุ โดยเชื่อมสองส่วนเข้าด้วยกัน กล่าวคือ ผู้ที่ดูแลทรัพย์สินต้องรับผิดชอบดูแลคุณภาพ ชีวิตของผู้สูงอายุด้วย